

Formel Olmayan Eğitim Alanlarında Kapsayıcı Sanat Eğitimi EKLER II

Zülâl Fazlıoğlu Akın
Mayıs 2022

[all together
hep beraber •
alle zusammen

[birlikte sanat •

WEXNER SANAT MERKEZİ (WEXNER CENTER FOR THE ARTS)¹

Wexner Sanat Merkezi (WSM), ABD'nin orta batısındaki Columbus şehrindeki Ohio Eyalet Üniversitesi bünyesinde faaliyet gösteren orta ölçekli bir sanat galerisidir.

MİSYONU (Mission): WSM, kendini çağdaş sanatın keşfedilmesi ve iletilmesi için çok disiplinli uluslararası bir laboratuvar olarak tanımlıyor. Sergiler, gösterimler, performanslar, sanatçı rezidansları ve eğitim programları aracılığıyla, yerleşik ve yeni sanatçıların fikirlerini test edebileceği ve farklı toplulukların çağdaş sanat anlayışına katkıda bulunan kültürel deneyimlere katılabileceği bir forum görevi görüyor. WSM programlarında deneysellik ile inovasyonu dengelerken üniversitenin eğitim, araştırma ve topluma hizmet misyonunu hayata geçiriyor.

İLKELERİ (Values): "Sanatın çağdaş yaşamın karmaşıklığını aydınlatma ve yansıtma gücüne ve kültürlerarası değişimi, anlayışı ve saygıyı teşvik etme kapasitesine inanıyoruz. Sanatçılar ve izleyiciler arasında yaratıcı sorgulama ve denemeleri desteklerken provokatif ve ilham verici yapımlar, programlar ve kişisel karşılaşmalarla onlara etkileşim alanı açıyoruz."

ETKİ ALANI (Impact): WSM yaklaşık otuz yıl boyunca, üniversite ve şehir için önemli bir kültürel ve eğitim kaynağı haline geldi. Columbus'un daha açık, ilerici ve sofistike bir şehre dönüşmesinde katkısı oldu. Sanatçıları tüm alanlardaki yeni çalışmalarının yaratılmasında ve sunumunda desteklerken, yerel ve ötesindeki farklı topluluklara sanat deneyimleri sunmaya devam ediyor. WSM, kültürel araştırmanın, üretimin ve deneyimin bağlantı noktası ve fikir alışveriş platformu olarak toplumsal değişim için önemli bir aktördür.

Çalışma Alanları: WSM, görsel sanatlar, sahne sanatları, film ve video ve eğitim olmak üzere dört ana alana odaklanırken disiplinlerarası bir yaklaşımı benimsiyor.

WEXNER SANAT MERKEZİ

Öğrenme ve Kamusal Faaliyetleri Departmanı

WSM'nin eğitim departmanı, yeni adıyla Öğrenme ve Kamusal Faaliyetleri Departmanı, Ohio'nun merkezinde, Ohio Eyaleti'nin Columbus kampüsünde ve wexarts.org sitesinde çevrimiçi olarak çok çeşitli ve ücretsiz programları sunmaktadır. Sanatçı işbirlikleri, yerel ortaklıklar, akademisyenler ve öğrencilerle birlikte çalışma, örgün eğitim sistemi içerisinde müfredat çalışmaları ve eğitim deneyimlerini oluşturma vb. gibi çok çeşitli eğitim programları ve etkinlikler düzenleyerek farklı topluluklarla etkileşim içine giriyor. Yıl boyunca ücretsiz atölye çalışması, galeri deneyimi, yazar okumaları, film gösterimleri, sanatçı konuşmaları, panel tartışmaları ve WSM personeli tarafından verilen kursların yanı sıra ücretsiz öğrenme kılavuzları, çeşitli stajlar ve birçok etkinlik sunuyor.

WSM Öğrenme ve Kamusal Faaliyetler Departmanı beş alana odaklanıyor²: Okul ve öğretmen programları, Aile ve gençlik programları, Topluluk programları, Öğretme, öğrenme ve yorumlama programları ve Kamu ve üniversite programları

¹ Kurum ile ilgili daha detaylı bilgi için, bkz. <https://wexarts.org/>

² <https://wexarts.org/education>

KAPSAYICI EĞİTİM HAKKINDA WEXNER SANAT MERKEZİ ÖRNEĞİNDEN ÖĞRENDİKLERİMİZ

Bu bölüm, Wexner Sanat Merkezi eğitim direktörü Dionne Custer Edwards ile farklı zamanlarda yapılan röportajlara dayanarak özetlenmiştir.³

1. Sanat ve kültür kurumlarında sanat eğitimi ve ilgili departmanların daha merkezi konuma getirilmesi

WSM, 2018 yılında eğitim bölümünün adını Öğrenme ve Kamusal Faaliyetler olarak değiştirirken, eğitim departmanını performans sanatları, film/video ve görsel sanatlar bölümleri ile aynı seviyeye getirmiştir. Bu değişiklik, kurum içindeki hiyerarşiyi kaldırmanın yanında eğitim departmanının diğer alanlar kadar önemli olduğunu göstermesi açısından önemlidir.

2. Sanat eğitiminde “kamusallık” ve “kamu yararı” kavramları üzerine yeniden düşünmenin önemi

Eğitim departmanının isminin “öğrenme ve kamusal faaliyetler” olarak değişmesi, bize kamusallık kavramının kapsayıcılık için de ne kadar önemli olduğunu hatırlatıyor. Kamusallık, programlarda kapsayıcılığın ve işbirliğinin öne çıkması ve farklı topluluklarla ve farklı topluluklar için çalışılması fikrine dayanıyor.

Kamusal alandaki öğrenme mekânlarını nasıl tanımlarız? Sanat ve kültür kurumları için kamusal olmanın anlamı nedir? Halka açık, kamusal bir mekân olduğumuzu nasıl biliyoruz ve bunu kamuya nasıl kanıtlayabiliriz? Farklı topluluklar ve kurumlar arasında nasıl bir ilişki var? Sanat eğitimi ve öğrenme farklı topluluklar için ne anlama geliyor? Kamusal alanda sanat eğitimi uygulaması nedir? Bu sorular, kapsayıcı sanat eğitimi pratiklerinin merkezinde sürekli olarak sorgulamamız ve geliştirmemiz gereken sorulardır.

3. Eğitim departmanındaki çalışma pratiklerinin işbirliğine dayanması

Eğitim departmanında farklı kesimler için tasarlanan programların yönetilmesi sorumluluğu bir kişiye verilmiş olsa da departmanda çalışan herkesin programın tasarlanmasında ve yürütülmesinde birlikte düşünüp işbirliği içinde çalışması önemli bir değişikliktir. Eğitim departmanında çalışanlar, farklı kesimler için tasarlanan programlar üzerine birlikte çalışırken birlikte öğrenme süreci kendiliğinden bir kapasite geliştirme ve eğitim sürecine karşılık geliyor. Sanat öğretmenlerinin birlikte çalışması, farklı toplulukları tanıma ve onlar için program tasarlama da kapsayıcı sanat eğitimi açısından önemlidir.

4. ÇEKK çerçevesine dair önemli konular:

- Eğitim departmanlarının tüm işleyişinde hakkaniyet çerçevesinin bir ilke ve temel prensip olarak benimsenmesi. Bu eğitim programlarının içeriklerinde yapılan işbirliklerine kadar her alana sirayet ederken erişim, katılım ve çeşitlilik konularının merkeze alınmasını gerektiriyor.
- ÇEKK çerçevesi için şehir, eyalet ve ulusal ölçekte bu alanda çalışan uzman düşünce ortakları ile işbirliği yapmak kurumların bu konudaki çalışmalarına katkıda bulunur.
- ÇEKK çerçevesinin geliştirilmesi ve kuruma entegre edilmesi için kurum içinde çalışma grubunun oluşturulması kurum içinde yapılacak değişiklikler için önemlidir.

³ Kurum ile ilgili daha detaylı bilgi için, bkz. <https://wexarts.org/>

- ÇEKK çerçevesi kapsamında tüm personele eğitim imkanları yaratılması, hakkaniyet çerçevesinin kurumdaki tüm çalışanlar tarafından benimsenmesine ve kurumun tüm pratiklerine yansımaya destek olur.
- Yeni işe alımlarda ÇEKK çerçevesine dair çalışma pratiklerinin sorgulanması önemlidir.
- Kurum içinde ve kurum dışında özen ve dayanışma kültürünün düzenleyici bir ilke haline getirilmesi hakkaniyet çerçevesinin kurumun işleyişine entegre edilmesinde önemli bir ilk adımdır.
- Sanat eğitimi programlarının gerçekleştiği mekânın tasarımı, kapsayıcı sanat eğitiminin önemli unsurlarından biridir.